
Ustanovenia právnych predpisov k hlasovaciemu preukazu (i) (ii) k prenosnej urne (iii) k obmedzeniam počas referenda

Hlasovanie zo zahraničia

Hlasovanie zo zahraničia bohužiaľ zatiaľ nie je možné, situácia sa zmení až budúci rok. Občania SR, ktorí nemajú trvalý pobyt na území SR sa môžu dostaviť v deň konania referenda do ktorejkoľvek miestnosti na hlasovanie na území Slovenskej republiky, okrsková komisia ich dopíše do oboch rovnopisov zoznamu na základe predloženého slovenského cestovného dokladu.

„Dopísanie do zoznamu oprávnených občanov podpíše predseda a dvaja členovia komisie. Dopísanie do zoznamu oprávnených občanov zaznamená okrsková komisia v slovenskom cestovnom doklade na strane úradných záznamov takto: "Dopísaný do zoznamu oprávnených občanov v obci (meste, mestskej časti) v okrsku na konanie referenda č.". Záznam v cestovnom doklade podpíše predseda okrskovej komisie. Potom okrsková komisia vydá oprávnenému občanovi hlasovací lístok.“

Zdroj: <http://www.minv.sk/?referendum-tp2>

Hlasovací preukaz

Každý, kto nemôže hlasovať vo svojom okrsku môže požiadať o hlasovací preukaz.

Formulár žiadosti o hlasovací preukaz je pripojený v osobitnom súbore ale aj na konci tohto textu.

**Pozor! Požiadať sa dá najneskôr dva dni pred konaním referenda v úradných hodinách t. j. 5.2.2015
a hlasovací preukaz Vám musia vydať v daný deň.**

**Najjednoduchšie spôsoby sú osobne a emailom. Email sa musí použiť čím skôr, aby Vám stihli
preukaz poslať!!!**

Podľa § 10 zákona č. 564/1992 Zb. o spôsobe vykonania referenda v platnom znení sa rieši situácia s hlasovaním mimo okrsku v referende nasledovne:

„(1) Oprávnenému občanovi, ktorý nebude môcť hlasovať v okrsku, v ktorého zozname je zapísaný, vydá obec na jeho žiadosť hlasovací preukaz a zo zoznamu ho vyčiarkne s poznámkou o vydaní hlasovacieho preukazu.

(2) Žiadosť podľa odseku 1 podáva oprávnený občan osobne alebo prostredníctvom ním splnomocnenej osoby v úradných hodinách obce. Oprávnený občan môže požiadať o vydanie hlasovacieho preukazu najneskôr dva dni pred konaním referenda. Obec vydá hlasovací preukaz v deň podania žiadosti. O vydaných hlasovacích preukazoch vedie obec evidenciu. Tlačivo hlasovacieho preukazu musí mať ochranné prvky.

(3) Hlasovací preukaz oprávňuje na zápis do zoznamu v ktoromkoľvek inom okrsku.“

O vydanie hlasovacieho preukazu môže oprávnený občan požiadať

- osobne,
- prostredníctvom ním splnomocnenej osoby (**splnomocnenie nemusí byť úradne overené**); splnomocnená osoba prevzatie hlasovacieho preukazu potvrdí svojim podpisom,
- písomne alebo
- elektronicky (e-mailom).

V splnomocnení oprávnený občan uvedie svoje

- meno a priezvisko,
- rodné číslo,
- adresu trvalého pobytu (obec, ulica, číslo domu)
- meno, priezvisko, číslo občianskeho preukazu osoby, ktorú splnomocnil na prevzatie hlasovacieho preukazu.

V písomnej žiadosti a v žiadosti zaslanej elektronicky oprávnený občan uvedie svoje

- meno a priezvisko,
- rodné číslo,
- adresu trvalého pobytu (obec, ulica, číslo domu)
- korešpondenčnú adresu, na ktorú mu má obec hlasovací preukaz zaslať.

Obec zašle hlasovací preukaz na adresu uvedenú v žiadosti doporučenou zásielkou „Do vlastných rúk“.

Hlasovacie preukazy vydané na základe písomných žiadostí doručených poštou, resp. elektronickou poštou odporúčame zasielať obci trvalého pobytu tak, aby zásielka mohla byť žiadateľovi doručená do konania referenda.

Obec, ktorá oprávnenému občanovi vydala hlasovací preukaz, takéhoto oprávneného občana vyčiarkne zo zoznamu oprávnených občanov.

Bližšie údaje: <http://www.minv.sk/?referendum-preukaz>

Žiadosť o vydanie hlasovacieho preukazu na referendum

Adresát: Obec

Žiadateľ:

Meno a priezvisko

rodné číslo číslo obč. preukazu

adresa trvalého pobytu

V čase konania referenda sa nebudem zdržiavať v mieste trvalého bydliska, preto

žiadam

o vydanie hlasovacieho preukazu na referendum konané dňa 7.2.2015

Voličský preukaz zašlite na adresu

.....

.....

.....

alebo

na jeho prevzatie splnomocňujem:

priezvisko a meno

dátum narodenia

č. občianskeho preukazu

trvalý pobyt

V dňa

.....

žiadateľ

Obmedzenia v súvislosti s konaním referenda

§ 17 zákona č. 564/1992 Zb. o spôsobe vykonania referenda v platnom znení uvádza medzi zákazmi: zverejňovanie prieskumov verejnej mienky najneskôr tri dni pred referendom, poskytovanie informácií o priebehu a výsledkoch hlasovania, výsledky prieskumov v deň referenda a presvedčanie na určitý spôsob hlasovania v budovách a bezprostrednom okolí okrskových komisií:

„(1) Zverejňovať výsledky prieskumov verejnej mienky, ktoré sa týkajú otázok predložených v referende, možno najneskôr tri dni pred dňom konania referenda.

(2) Komisie a pracovníci ich odborných (sumarizačných) útvarov nesmú poskytovať informácie o priebehu a čiastkových výsledkoch hlasovania až do podpísania zápisnice o výsledku hlasovania.

(3) V deň konania referenda je až do skončenia hlasovania zakázané zverejňovať výsledky prieskumov hlasovania.

(4) Počas konania referenda je zakázané presvedčanie za určitý spôsob hlasovania v budovách, kde sídlia okrskové komisie, a v ich bezprostrednom okolí.“

Podľa § 16 citovaného zákona je nevyhnutné informovať oprávnených občanov o referende:

„(1) Obec najneskôr 25 dní pred konaním referenda zašle každému oprávnenému občanovi zapísanému v zozname oznámenie, v ktorom uvedie čas konania referenda, okrskok na konanie referenda a miesto, kde môže oprávnený občan hlasovať; v oznámení upozorní aj na povinnosť preukázať sa preukazom totožnosti, ktorým je na účely tohto zákona občiansky preukaz.

(2) Obec podľa osobitného predpisu 8a) zašle oznámenie podľa odseku 1 v štátnom jazyku a v jazyku národnostnej menšiny.“

Hlasovanie pomocou prenosnej schránky

Právo hlasovať v referende má aj imobilný, chorý, ale aj ten kto opatruje imobilného člena rodiny t. j. každý, kto má závažný dôvod, pre ktorý sa nemôže dostaviť sa do referendovej miestnosti.

- 1. Na tento účel slúži prenosná urna, s ktorou Vás navštívia doma, pokiaľ o to požiadate okrskovú komisiu.**
- 2. kedykoľvek do skončenia hlasovania v referende sa dá požiadať sa o hlasovanie doma, ale z organizačno-technických dôvodov je lepšie a nevyhnutné požiadať skôr.**
- 3. Je vhodné uprednostniť písomný spôsob, aby nedošlo k pozabudnutiu v prípade telefonickej žiadosti a ani k spochybneniu vôle občana.**
- 4. Referendová komisia má podľa pokynov MVSR zobrať iba taký počet lístkov, aký bol počet žiadostí.**
- 5. Formulár individuálnej žiadosti o umožnenie hlasovať doma je pripojený v osobitnom súbore, ale aj na konci tohto textu.**
- 6. Ak je vás viac, nič nevylučuje, aby ste požiadali spoločne na spoločnom formulári žiadosti, ktorý je osobitnou prílohou.**
- 7. Formulár spoločnej žiadosti sa určite uplatní v domovoch dôchodcov, ktorí pre svoju imobilitu nemôžu prísť do referendovej miestnosti. Ak však majú miesto trvalého bydliska mimo okrsku, potrebujú aj hlasovací preukaz, lebo referendová komisia môže prísť len v rámci okrsku.**
- 8. „Za voliča, ktorý nemôže pre zdravotné postihnutie sám vložiť obálku do volebnej schránky, môže ju na jeho požiadanie a v jeho prítomnosti do nej vložiť iný volič, nie však člen okrskovej volebnej komisie.“**

Podľa § 20 zákona č. 564/1992 Zb. o spôsobe vykonania referenda v platnom znení o prípravách v miestnosti na hlasovanie, priestoroch na úpravu hlasovacích lístkov, začatí hlasovania, hlasovaní, poriadku v miestnosti na hlasovanie a v jej bezprostrednom okolí, prerušení hlasovania a ukončení hlasovania platia inak primerane ustanovenia volebného zákona.

Volebným zákonom sa rozumie zákon č. 333/2004 Z. z. o voľbách do Národnej rady Slovenskej republiky.

Podľa § 30 ods. 8 zákona č. 333/2004 Z. z. o voľbách do Národnej rady Slovenskej republiky zo závažných, najmä zdravotných dôvodov možno okrskovú volebnú komisiu požiadať o to, aby volič mohol hlasovať mimo volebnej miestnosti, a to len v územnom obvode volebného okrsku, pre ktorý bola okrsková volebná komisia zriadená. V takom prípade okrsková volebná komisia vyšle k voličovi aspoň dvoch svojich členov s prenosnou volebnou schránkou, hlasovacími lístkami a obálkou; vyslaní členovia okrskovej volebnej komisie zabezpečia, aby bola zachovaná tajnosť hlasovania. Okrsková volebná komisia vyznačí účasť týchto voličov na hlasovaní v oboch rovnopisoch zoznamu voličov ihneď po návrate členov komisie vyslaných s prenosnou volebnou schránkou do volebnej miestnosti.

Podľa § 30 ods. 9 zákona č. 333/2004 Z. z. o voľbách do Národnej rady Slovenskej republiky za voliča, ktorý nemôže pre zdravotné postihnutie sám vložiť obálku do volebnej

schránky, môže ju na jeho požiadanie a v jeho prítomnosti do nej vložiť iný volič, nie však člen okrskovej volebnej komisie.

Vo veci prenosnej schránky sú veľmi dôležité rozhodnutia Ústavného súdu SR:

„Volič, u ktorého sú dané zákonné predpoklady (závažné dôvody), môže bez časového obmedzenia (teda aj v samotný deň volieb) požiadať volebnú komisiu, aby mu umožnila voliť do prenosnej schránky.

Závažnosť dôvodov pri žiadosti o voľbu do prenosnej schránky volebná komisia posudzuje v každom jednotlivom prípade (ad hoc). (Uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. PL. ÚS 10/08 zo 16. apríla 2008)“

„Z výpovedí svedkov navrhovaných stážovateľom, ako aj tých, ktorí boli náhodne vybraní zo zoznamu žiadateľov o voľbu do prenosnej schránky, vyplynulo, že všetky tieto osoby riadne požiadali o tento spôsob voľby, a to z dôvodov (náhle onemocnenie, invalidita, vysoký vek, opatrovanie nemocnej osoby, rekonvalescencia po operačnom zákroku), ktoré podľa názoru ústavného súdu možno v každom jednotlivom, náhodne skúmanom prípade (ad hoc) akceptovať ako opodstatnené. Porovnaním zoznamu žiadateľov o voľbu do prenosnej schránky a zoznamu voličov ústavný súd zistil, že priemerný vek žiadateľov o voľbu do prenosnej schránky je približne 65 rokov, pričom u voličov vo veku pod 40 rokov (traja voliči) boli počas výsluchu preukázané skutočnosti (invalidita, náhle onemocnenie), ktoré dostatočne odôvodňovali ich žiadosť o voľbu prostredníctvom prenosnej schránky.“

„Z ustanovenia § 31 ods. 6 zákona Slovenskej národnej rady č. 346/1990 Zb. o voľbách do orgánov samosprávy obcí v znení neskorších predpisov (ďalej len "zákon o voľbách") vyplýva voličovi povinnosť "adresovať" svoju žiadosť o vykonanie hlasovania prenosnou volebnou schránkou volebnej komisii. Súčasne musí byť splnená požiadavka závažného (nielen zdravotného) dôvodu. Zo zákona o voľbách však nevyplýva, akou formou má volič požiadať volebnú komisiu o hlasovanie do prenosnej schránky.

Zákon o voľbách nevymedzuje ani časový úsek, počas ktorého je volič povinný túto svoju požiadavku realizovať, t.j. môže tak urobiť od momentu kreovania volebnej komisie prakticky až do ukončenia hlasovania.

Zo zákona o voľbách volebnej komisii nevyplýva povinnosť informovať voličov o možnosti hlasovať prostredníctvom prenosnej volebnej schránky, príp. o spôsoboch (formách) nahlasovania žiadostí o prenosnú volebnú schránku.“

PL. ÚS 76/2011

DODRŽANIE POŽIADAVKY ZÁKONNOSTI A TAJNOSTI HLASOVANIA DO PRENOSNEJ VOLEBNEJ SCHRÁNKY

Na vykonanie volebného aktu prostredníctvom prenosnej volebnej schránky je aplikovateľný § 32 zákona Slovenskej národnej rady č. 346/1990 Zb. o voľbách do orgánov samosprávy obcí v znení neskorších predpisov, a preto poskytnutie pomoci v intenciách označeného ustanovenia takto hlasujúcemu hendikepovanému voličovi nie je porušením princípu tajnosti hlasovania.

Uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky PL. ÚS 22/2011

Žiadosť o umožnenie hlasovať v referende pomocou prenosnej schránky v mieste bydliska

Adresát: Okrsková komisia pre referendum, Okrsok č.

Obec

Žiadateľ:

Meno a priezvisko

rodné číslo číslo obč. preukazu

adresa trvalého pobytu

zo závažných dôvodov /...../, ktoré mi neumožňujú dostaviť sa do referendovej miestnosti v deň konania referenda si Vás dovoľujem požiadať o umožnenie hlasovať mimo referendovej miestnosti v mieste môjho trvalého bydliska.

V dňa

.....

žiadateľ